

ТЕМА 12: АНАЛИЗ НА СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ

Елементите на собствения капитал на предприятието са: капитал, премии от емисия, преоценъчен резерв, резултат от предходни периоди, резултат от текущия период.

Показатели	Предходна година		Текуща година		Отклонение	
	лв.	отн. дял (%)	лв.	отн. дял (%)	лв.	отн. дял (%)
1	2	3	4	5	6	7
A. Собствен капитал						
I. Капитал						
1. Основен капитал	25 200	39,76	25 200	52,65	0	12,89
2. Допълнителен (запасен капитал)	26 169	41,29	11 746	24,54	-14 423	-16,75
II. Премии от емисия						
III. Преоценъчен резерв						
IV. Резерви						
1. Законови резерви	3 150	4,97	7 780	16,25	4 630	11,28
2. Допълнителни резерви						
V. Резултат от преходни периоди						
VI. Резултат от текущия период						
1. Печалба	8 863	13,98	3 139	6,56	-5 724	-7,43
2. Загуба						
Всичко собствен капитал	63 382	100,00	47 865	100,00	-15 517	0,00

Размерът на основния капитал е без промяна, но относителният му дял се е увеличил с **12,9%**.

Допълнителният капитал се е намалил и като абсолютна сума с **- 14 423 лв.**, и като относителен дял с **- 16,75%**.

Това намаление може да се дължи на трансформирането му в основен капитал, при покриване на загуби, при връщане на направени допълнителни вноски. Законовите резерви се използват за покриване на загуби от предходната година, за увеличаване на капитала и др.

Една част от собствения капитал може да има фиктивен характер. В тази връзка е необходимо да се анализира и оцени степента на реалност на собствения капитал. Това може да стане чрез показателя за реалитет на този капитал, изчисляван по формулата:

Реалитет на собствения капитал:

$$\text{РСК} = 1 - \frac{\text{Невнесен капитал}}{\text{Собствен капитал}}$$

При наличието на невнесен капитал, този показател ще бъде по-малък от единица.

Показатели	Предходна година	Текуща година	Отклонение
1. Собствен капитал (раздел "А" на пасива на баланса)	63 382 лв	47 865 лв	- 15 517 лв
2. Невнесен капитал (раздел "А" на актива на баланса)	620 лв	474 лв	- 146 лв
3. Собствен капитал, вложен в реални активи (1-2)	62 762 лв	47 391 лв	- 15 371 лв

за предходната година: $\text{РСК}_0 = 1 - \frac{620 \text{ лв}}{63 382 \text{ лв}} = 0,99$

за текущата година: $\text{РСК}_1 = 1 - \frac{474 \text{ лв}}{47 865 \text{ лв}} = 0,99$

няма изменение.

Показатели	Предходна година		Текуща година		Отклонение	
	лв.	отн. дял (%)	лв.	отн. дял (%)	лв.	отн. дял (%)
1. Собствен капитал, вложен в реални активи	62 762	100,00	47 391	100,00	-15 371	-
2. Собствен оборотен капитал /СК, вложен в краткотрайни активи/	31 904	50,83	18 830	39,73	-13 074	-11,10
3. Собствен капитал, вложен в дълготрайни активи (1-3)	30 858	49,17	28 561	60,27	-2 297	11,10

От тук може да се определи и структурата на собствения капитал от гл.т. на двете му части - основен /с.к-л, вложен в дълготрайни активи/ и оборотен /с.к-л, вложен в краткотрайни активи/.

Данните показват абсолютно намаление и относително увеличение на инвестирането на собствени средства в дълготрайни активи и абсолютно и относително намаление в краткотрайни активи.

2. Собствен оборотен капитал = Краткотрайни активи - Краткосрочни задължения
/Нетен оборотен капитал/

Показатели	Предходна година	Текуща година	Отклонение
1. Краткотрайни активи	91 847 лв	114 644 лв	22 797 лв
2. Краткосрочни задължения	59 943 лв	95 814 лв	35 871 лв
3. Собствен оборотен капитал (3.= 1. - 2.)	31 904 лв	18 830 лв	- 13 074 лв